

Meddelelser fra Plantepatologisk Nomenklaturudvalg (Dansk Plantepatologisk Selskab)

Nr. 3

April 1979

Nye plantesygnomsnavne

Ved Plantepatologisk Selskabs generalforsamling den 27. februar 1979, blev de i nr. 2 af Meddelelser fra Plantepatologisk Nomenklaturudvalg foreslåede nye plantesygnomsnavne godkendt, idet enkelte af N. Paludan foreslåede ændringer blev foretaget efter Nomenklaturudvalgets indstilling.

De ændrede navne er følgende (jfr. listen i Meddelelser fra Plantepatologisk Nomenklaturudvalg Nr. 2):

1. Plantesygnomme, forårsaget af svampe og bakterier
fyrretenrust (Cronartium fusiforme Hedgc. & Hunt) i stedet for fyrrettenrust
2. Plantesygnomme, forårsaget af vira
kartoffelnervegulsot (potato yellow vein virus) i stedet for kartoffelnerveklorose
jordbærlatentvirose (strawberry latent C virus) i stedet for jordbærlatentvirus
jordbærnervebånd (strawberry veinbanding virus) i stedet for jordbærnervestribe
1. Plantesygnomme, forårsaget af svampe og bakterier
(allerede anvendte navne)
azaleabladfald (Septoria azaleae Vog.) i stedet for azaleabladfaldsyge.

Andre nye plantesygnomsnavne

Rhynchosporium-bladplet (Rhynchosporium secalis (Oud.) Davis, Rhynchosporium orthosporium Caldwell) på græsser.

Neriegallebakteriose (Pseudomonas savastanoi (E.F.Sm.) Stevens).

Plantepatologisk Nomenklaturudvalg

Nyt medlem: cand.jur. Arne Hamburger, Dansk Sprognævn, København,
er indtrådt i udvalget.

Zoologisk Nomenklaturudvalg

har udsendt en Liste over videnskabelige og danske navne på fytofage skadedyr og visse nyttedyr med forbindelse til planteavl, udarbejdet af professor Jørgen Jørgensen, Zoologisk Institut, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, København. Listen vil blive drøftet ved et medlemsmøde i Plantepatologisk Selskab mandag den 7.maj kl.14:30 på Statens plantepatologiske Forsøg, Lottenborgvej 2 (store mødesal, anden sal).

Brugen af bindestreg

Nogle retningslinier

Ved Plantepatologisk Selskabs generalforsamling den 27. februar 1979 drøftedes brugen af bindestreg. Efter fornyet drøftelse i Nomenklaturudvalget anbefales følgende retningslinier.

I. Generelt bør anvendelsen af bindestreg begrænses til det mindst mulige.

II. Ved anvendelse af bindestreg bør følgende kriterier overvejes.

1. Bindestreg skal anvendes:

a. når patogenets latinske navn står som prefix

Eksempler: Cercospora-bladplet

Fusarium-råd

Hypoxyton-poppelkræft

Phomopsis-frugtråd

b. ved dobbeltnavne

Eksempler: Citrusstængel- og frugtplet

Fyrreknop- og grentørre

Følfod- rapgræsrust

c. hvor misforståelser er uundgåelige

Eksempler: Havrerod-brand

Nellikero-plet

Skeblad-bladplet

2. Bindestreg kan anvendes:

- a. når navnet er meget langt, og da specielt efter værtplantenavn

Eksempler: Berberihæksekostrust = berberis-h.

Citrusstilkendefrugtråd = citrus-st.

Fløjelsblomstpletbakteriose = fløjelsblomst-p.

Kurvblomsthvidrust = kurvblomst-h.

- b. når der mellem navnets værtplantedel og sygdomsdel indgår et eller flere beskrivende led, og da kun bindestreg efter plantenavnet

Eksempler: Begoniebrunbakteriose = begonie-b.

Jordbærbladpletbakteriose = jordbær-b.

Rødgranstribesvamp = rødgran-s.

Tulipanrodiltsvamp = tulipan-r.

3. Bindestreg bør ikke anvendes:

- a. når navnets værtplantedel og sygdomsdel er direkte forbundne

Eksempler: Hundegræs-bakteriose

Kålbrot

Kålskimmel

Rhodendronskurv

Skærmpanteskimmel

- b. iøvrigt ved lange ord, der umiddelbart virker som en helhed

Eksempler: Egeroddræber

Rosenstråleplet

Stikkelsbærræber

- c. når der i navnet indgår et tillægsord

Eksempler: Blåsplint

Brunrust

Gråskimmel

Hvidrust

Aborterende gråskimmel

Gul monilia

Hvid krysantemumrust

Storknoldet knoldbægersvamp

- d. når latinsk værtnavn er indgået i dansk, og sygdomsnavnet som helhed er kort (se 2a og 2b)

Eksempler: Citruskurv
 Gladiolusvisnesyge
 Pelargonierust

men derimod

Tsuga-koglerust (hemlockkoglerust)

- e. når navnet er uden værtplante

Eksempler: Barksprængersvamp
 Kimbladskimmel
 Knækkefodsyge
 Spindelvævsskimmel

4. Praktisk anvendelsesmåde for sygdomsnavne med eller uden bindestreg:

I mange tilfælde kan man uden at miste tydeligheden udelade værtplantedelen af et sygdomsnavn i en løbende tekst vedrørende en enkelt sygdom, når det fulde navn er anført i begyndelsen.

Eksempler: Bygstribesyge → stribesyge
 Bønnebakterievisnesyge (b.-b.) → bakterievisnesyge
 Kartoffelsortbensyge (k.-s.) → sortbensyge

Ved sammenlignende opstillinger kan sådanne forkortelser ikke anvendes.